

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародної економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності
Протокол № 5 від 04.12.2015 р.

**Програма
навчальної дисципліни
"Митно-тарифне регулювання світогосподарських
зв'язків"
для студентів усіх спеціальностей
усіх форм навчання**

Укладач: доцент, к.е.н., Котиш Олена Миколаївна

Відповідальний за випуск
зав. каф. Стахорська С.І

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Митно-тарифне регулювання світогосподарських зв'язків» буде корисна студентам які прагнуть працювати в органах державного управління (митна, фіскальна, міграційна служби, міністерство закордонних справ, торговельні представництва України за кордоном та навпаки, представництво закордонних компаній в Україні та ін.), менеджерам (які бажають працювати в міжнародних компаніях пов'язаних з експортом-імпортом продукції, міжнародних організаціях), фінансистам, бухгалтерам, фахівцям з управління персоналом, управління підприємствами, маркетингологам, власникам приватного бізнесу (які орієнтуються на експорт або імпорт продукції з інших країн) та ін.

Коливання економічної політики держави від лібералізації до протекціонізму, невизначеність зі стратегією економічного розвитку стали причиною багатьох недоліків системи митного регулювання, що відбивається на ефективності розвитку зовнішньоекономічної діяльності окремого підприємства та країни в цілому. Зважаючи на такі умови набуває важливості вміння керівників вищих та середніх ланок управління використовувати окремі інструменти митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, які б дозволили підвищити її ефективність, забезпечити застосування нетарифних методів під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності, користуватися митними пільгами у міжнародній торгівлі.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо прийняття управлінського рішення стосовно виходу підприємства на конкретний зовнішній ринок з урахуванням особливостей митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

опанування теоретичних знань у системі митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

оволодіння практичними навичками у застосуванні митних формальностей передбачених українським законодавством для

обґрунтування пріоритетних шляхів реалізації зовнішньоекономічної операції в рамках діючого законодавства

Об'єктом навчальної дисципліни є митна система та процеси, що відбивають різні аспекти прийняття господарських рішень щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є митно-тарифне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): базові знання зі світового господарства і міжнародних економічних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

особливості розвитку митної справи в Україні;

митне законодавство України;

особливості здійснення та декларування товарів у режимах імпорту, експорту та транзиту;

види порушення та ступінь відповідальності;

особливості розрахунку митної вартості та загальнодержавних податків у сфері здійснення ЗЕД;

особливості проведення митного контролю та декларування товарів;

типи митних декларацій та технологія їх заповнення;

особливості валютного законодавства України;

основи роботи у програмному комплексі QDProfessional.

вміти:

аналізувати зміни та доповнення у законодавстві України щодо митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням особливостей митних режимів;

розраховувати митну вартість товарів та загальнодержавні податки з урахуванням базисних умов поставок Інкотермс-2010;

використовувати різні методи оцінки митної вартості товарів, які пересікають митний кордон України;

заповнювати митні декларації різних типів за допомогою програмного комплексу QDProfessional;

оцінювати можливості державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства при зовнішньоекономічних операцій;

застосовувати заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

використовувати економічні переваги митних режимів при декларуванні товарів, які перетинають митний кордон України;

групувати систему ризиків пов'язаних із здійсненням зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Здатність використовувати інструменти митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності для підвищення її ефективності.	Аналізувати зміни та доповнення у законодавстві України щодо митного регулювання ЗЕД з урахуванням особливостей митних режимів
	Розраховувати митну вартість товарів та загальнодержавні податки з урахуванням базисних умов поставок Інкотермс-2010
	Використовувати різні методи оцінки митної вартості товарів, які пересікають митний кордон України
	Заповнювати митні декларації різних типів за допомогою програмного комплексу QDProfessional
	Оцінювати можливості державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства
	Застосовувати заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
	Використовувати економічні переваги митних режимів при декларуванні товарів, які перетинають митний кордон України
	Оцінювати ризики пов'язані із здійсненням ЗЕД підприємства

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"Митно-тарифне регулювання світогосподарських зв'язків"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи митної справи в Україні					
Тема 1. Становлення та розвиток митної справи в Україні					
Визначати особливості розвитку кожного етапу становлення митної справи в Україні	Сутність поняття митна справа та етапи її розвитку в Україні. Основні законодавчі акти, які регулюють діяльність митної справи та принципи її здійснення.	Знання характеристик кожного етапу становлення митної справи в Україні	Ідентифікувати ключові проблеми та переваги розвитку митної справи в Україні	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розвитку ЗЕД на підприємстві	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових проблем ЗЕД підприємства
Тема 2. Особливості митного оформлення та декларування товарів					
Визначати технологію митного оформлення та декларування товарів	Сутність поняття митне оформлення та митне декларування. Основні етапи та стадії митного оформлення та декларування товарів. Їх Характер та умови	Знання технології митного оформлення та декларування товарів	Проводити митне оформлення та декларування товарів.	Представляти етапи зазначених процесів	Відповідальність за правильність та точність митного оформлення та декларування товарів.

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Митний контроль					
Здійснювати обґрунтований митний контроль у процесі декларування товарів в митних режимах імпорту та експорту	Сутність та характеристика митного контролю	Знання та особливості кожного етапу митного контролю	Здійснювати митний контроль у процесі декларування товарів в митних режимах імпорту та експорту	Презентувати результати митного контролю у процесі декларування товарів в митних режимах імпорту та експорту	Самостійно виконувати всі етапи митного контролю та відповідати за коректність та правильність його проведення
Тема 4. Митні режими та їх особливості					
Визначати особливості митних режимів, виконувати декларування товарів в митних режимах	Сутність та характеристика митних режимів. Обґрунтування застосування певного митного режиму при декларуванні товару	Знання особливостей митних режимів при декларуванні товарів	Здійснювати обґрунтування застосування певного митного режиму при декларуванні товару	Декларувати товар у митному режимі за допомогою програмного забезпечення QDProfessional	Самостійно декларувати товар у митному режимі за допомогою програмного забезпечення QDProfessional та нести відповідальність за його правильність
Тема 5. Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу					
Визначати особливості видів транспорту та товарів, які перетинають митний кордон України, а також проводити розрахунки платежів	Визначення поняття "єдиний збір" та його основні принципи справляння	Знання видів товарів та їх кількості, які дозволено перетинати громадянам України без сплати податку та зі сплатою митних податків	Розраховувати розмір єдиного податку та митних платежів при перетині товарів громадянами України	Презентувати результати розрахунків єдиного податку та митних платежів при перетині товарів громадянами України	Самостійно розраховувати розмір єдиного податку та митних платежів при перетині товарів громадянами України. Відповідати за розрахунків

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД					
Проводити аналіз митно-тарифних методів регулювання ЗЕД	Визначення поняття «митно-тарифного регулювання ЗЕД», «фактурної вартості товару», «митної вартості товару», його методів та принципів.	Знання основний методів застосування митно-тарифного регулювання ЗЕД в Україні та їх особливості за географічною спрямованістю. Володіти знаннями з митного оподаткування товарів: види митних податків та способи їх розрахунків	Розраховувати фактурну та митну вартість товарів з урахуванням базисних умов поставки. Розраховувати кінцеву ціну товару на внутрішньому ринку з урахуванням митних платежів	Презентувати результати розрахунків та обґрунтовувати їх рівень	Приймати самостійно рішення щодо необхідності подальшого здійснення ЗЕО з урахуванням митних платежів.
Тема 7. Нетарифне регулювання ЗЕД					
Проводити аналіз нетарифних методів регулювання ЗЕД	Визначення поняття «нетарифного регулювання ЗЕД», «сертифікату походження товару», його методів та принципів.	Знання основних видів сертифікатів за інтеграційними об'єднаннями. Переваги для суб'єктів ЗЕД України	Розраховувати митні платежі при різних видах сертифікатів та кінцеву ціну товару	Презентувати результати розрахунків та обґрунтовувати їх рівень	Приймати самостійно рішення щодо необхідності подальшого здійснення ЗЕО
Тема 8. Валютне законодавство та валютний контроль					
Вивчати особливості валютного законодавства	Визначення понять "валютний контроль" та "валютне регулювання" та його інструментів.	Знання основних особливостей валютного регулювання ЗЕД	Розраховувати курсову різницю при здійсненні ЗЕО у часі та ефективність її виконання	Презентувати результати розрахунку ефективності ЗЕО з урахуванням курсової різниці	Приймати самостійно рішення щодо валютних умов контракту та закріплення їх у ЗЕ договорі

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Порушення митних правил та відповідальність за їх порушення					
Здійснювати аналіз порушення митних правил та видів відповідальності	Сутність поняття "митні правила", види відповідальності за їх порушення.	Знання принципів ознак видів відповідальності та ступінь порушення правил	Застосовувати санкції проти порушників митних правил, визначати рівень відповідальності	Розраховувати розмір штрафних санкцій	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи митної справи в Україні

Тема 1. Становлення та розвиток митної справи в Україні

1.1. Історія розвитку митної справи в Україні.

Періодизація історії митної справи в Україні. Особливості етапів розвитку митної справи в Україні. Митна система в Україні. Структура та організація діяльності митної служби в Україні. Аналіз нормативно-правових документів діяльності митного органу. Діяльність Всесвітньої митної організації. Співробітництво країн у рамках Всесвітньої торгової організації. Приєднання України до міжнародних конвенцій з метою створення однакового механізму митного оформлення, упорядкування митних процедур і контролю. Дії міжнародних договорів в інтересах здійснення митної справи в Україні.

1.2. Поняття митної справи та митного права.

Поняття митної справи та митного права, їх сутність та особливості. Чинники успішного розвитку митної справи в Україні. Зарубіжний досвід становлення та розвитку митної справи. Елементи митної справи.

Митна політика України і її значення для рішення загальноекономічних задач держави. Цілі та методи здійснення митної політики.

Поняття митної території та митних кордонів держави. Межі митної території.

Тема 2. Особливості митного оформлення та декларування товарів

2.1. Поняття і цілі митного оформлення.

Поняття митного оформлення товарів, суб'єкти здійснення. Основні цілі здійснення митного оформлення. Термін здійснення митного

оформлення товарі та транспортних засобів. Пункт пропуску через Державний кордон України товарів та транспортних засобів.

2.2. Основні етапи митного оформлення.

Основні етапи здійснення митного оформлення товарі та транспортних засобів та їх особливості. Схема здійснення митного оформлення. Функції декларування. Структурні підрозділи митного органу, які провадять митне оформлення товарів та транспортних засобів.

2.3. Гармонізована система опису та кодування товарів.

Поняття гармонізованої системи опису та кодування товарів. Світова митна організація та її функції. Особливості УКТ ЗЕД. Структура та етапи кодування товарів.

2.4. Митне декларування.

Сутність митного декларування та місце його проведення. Етапи та способи митного декларування товарів та їх особливості. Суб'єкти митного декларування. Типи митних декларацій. Електронне декларування. Чинники, що впливають на декларування товарів.

Тема 3. Митний контроль

3.1. Поняття і функції митного контролю.

Митний контроль, його сутність і роль при здійсненні зовнішньоторговельних операцій. Основні складові здійснення митного контролю та його етапи. Відмова в митному оформленні.

3.2. Види митного контролю.

Форми здійснення митного контролю. Організація митного контролю та її заходи. Митні процедури, які застосовуються митними органами до товарів та предметів. Основні положення митного контролю. Митний контроль товарів і транспортних засобів. Методи митного контролю. Зони митного контролю. Види документів, необхідних для митного контролю.

Тема 4. Митні режими та їх особливості

4.1. Класифікація митних режимів.

Класифікація митних режимів з економічної точки зору. **Види** митних режимів. Випуск товарів для вільного обігу на митній території

України. Митний статус товарів.

4.2. Характеристика митних режимів.

Особливості митних режимів та їх переваги при застосуванні. Економічне обґрунтування організації вільних митних зон. Економічні переваги митних режимів переробки товарів за межами митної території України. Переробка товару на митній території.

Тема 5. Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу

5.1. Переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Поняття «товар». Попереднє повідомлення митних органів про ввезення товару на митну територію України. Порядок переміщення товарів через митний кордон України. Відповідальність за порушення порядку переміщення товарів. Перелік документів необхідних для переміщення товарів через митний кордон України. Митні формальності на різних видах транспорту. Товари не підлягають пропуску через митний кордон України.

5.2. Пункт пропуску через державний кордон України

Перелік пунктів пропуску товарів через митний кордон. Спеціальні пункти пропуску товарів через митний кордон України.

Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД

6.1. Особливості митно-тарифного регулювання ЗЕД.

Загальна характеристика "митно-тарифного регулювання ЗЕД". Особливості методів митно-тарифного регулювання ЗЕД. Митний тариф як найважливіший інструмент економічного регулювання експортно-імпортних операцій, переміщуваних через митний кордон, ряд його найважливіших функцій та економічна природа. Визначення фактичного рівня митного тарифу. Види митних тарифів, порядок їх формування і застосування відповідно до законодавства України.

6.2. Методи оцінки митної вартості товарів.

Основне призначення митної вартості. Пакет документів необхідний для оцінки митної вартості товарів. Аналіз нормативно-правових

документів щодо оцінки митної вартості товарів. Методи оцінки митної вартості. Послідовність використання методів розрахунку митної вартості. «Інкотермс-2010» та вплив базисних умов поставки на оцінку митної вартості товарів

6.3. Митні платежі.

Склад митних платежів: імпортерне мито, експортерне мито, ПДВ, акцизні збори, плата за послуги митних служб єдиний збір. Види мита та спеціальні види мита, розмір ставок, принципи фіксації й базова основа числення. Система преференцій і її вплив на розмір імпортерних мит. Групи країн-користувачів і перелік товарів, що підпадають під тарифні преференції.

Порядок підтвердження країни походження товарів. Сертифікат походження товару і підтвердження його справжності. Перелік документів для одержання такого сертифіката.

Порядок сплати митних платежів і технологія їхнього перерахування у державний бюджет. Банківська гарантія у процесі сплати митна. Застосування податків до ввезених товарів і товарів, що вивозяться. Принципи їхнього обчислювання та оплати.

6.4. Митна статистика

Поняття митної статистики, основні функції та суб'єкти ведення.

Тема 7. Нетарифне регулювання ЗЕД

7.1. Нетарифні методи регулювання ЗЕД.

Поняття нетарифного регулювання ЗЕД та його особливості. Основна мета застосування методів нетарифного регулювання. Класифікація методів нетарифного регулювання. Дозвільна система в Україні. Приховані методи протекціонізму.

7.2. Ліцензування і квотування

Поняття процесів квотування та ліцензування. Види квот та ліцензій. Порядок видачі ліцензій та квот суб'єктам ЗЕД.

Тема 8. Валютне законодавство та валютний контроль

8.1. Розрахунки в зовнішньоекономічній діяльності.

Особливості здійснення розрахунків у ЗЕД. Форми розрахунків.

Нормативно-правові документи валютного регулювання експортно-імпортних операцій.

8.2. Особливості ввезення вивезення фізичними та юридичними особами валюти.

Поняття «валюта» та «валютні цінності». Порядок перевезення фізичними та юридичними особами валюти. Порядок декларування валюти та валютних цінностей.

Тема 9. Порушення митних привал та відповідальність за їх порушення

9.1. Поняття і особливості порушення митних правил

Види порушень митних правил і міри відповідальності. Дія законодавства про відповідальність за порушення митних правил. Види стягнень, що накладаються за порушення митних правил. Порядок накладення стягнень за порушення митних правил. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил.

9.2. Контрабанда. Види порушення митних правил.

Види порушень у сфері ЗЕД. Злочини в сфері митної справи. Контрабанда, незаконний експорт технологій, науково-технічної інформації. Неповорнення валютних засобів на територію України. Відхилення від сплати митних платежів. Заходи запобігання та протидії контрабанді.

9.3. Види відповідальності за порушення митних правил.

Санкції за порушення митних правил. Матеріальна відповідальність. Кримінальна відповідальність за злочини, віднесені до компетенції митних органів. Нормативні документи, які регулюють відповідальність суб'єктів господарювання у сфері ЗЕД.

9.4. Види стягнень за порушення митних правил.

Види та розміри стягнень з суб'єктів ЗЕД. Фінансові санкції передбачені за порушення податкового, митного та валютного законодавства у сфері ЗЕД.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої

викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 3.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 3.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
Змістовий модуль 1.	
Організаційно-правові основи митної справи в Україні	
<i>Тема 1. Становлення та розвиток митної справи в Україні</i>	<i>Тема семінарського заняття "Особливості становлення та розвитку митної справи в Україні":</i> 1. Етапи розвитку митної справи в Україні та їх характеристика. 2. Митне регулювання міжнародної торгівлі у Стародавньому Києві 3. Особливості розвитку митної справи в період правління гетьмана Б. Хмельницького. 4. Роль митної справи у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності країни
<i>Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД</i>	<i>Тема семінарського заняття "Особливості застосування митно-тарифних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності":</i> 1. Методи розрахунку митної вартості товару та їх характеристика. 2. Основні інструменти митно-тарифного регулювання. 3. Порівняльний аналіз митного тарифу України, Європейського союзу та Митного союзу. 4. Особливості оподаткування товарів у митних режимах експорту та імпорту
<i>Тема 7. Нетарифне регулювання ЗЕД</i>	<i>Тема семінарського заняття "Особливості застосування нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності":</i> 1. Особливості застосування нетарифних методів регулювання ЗЕД в Україні. 2. Методи державної підтримки експорту вітчизняних товаровиробників. 3. Порівняльний аналіз застосування методів нетарифного регулювання ЗЕД.

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
<i>Змістовий модуль 1.</i> Організаційно-правові основи митної справи в Україні	<i>Завдання 2.</i> Етапи декларування товару та митного оформлення. УКТ ЗЕД. Типи декларацій та їх заповнення. Робота в програмному пакеті QDProfessional.
	<i>Завдання 3.</i> Проходження митного контролю. Характеристика митної території України. Прикордонна торгівля. Поточна контрольна робота за пройденим матеріалом
	<i>Завдання 4.</i> Декларування товару у митному режимі «експорт», «імпорт» та «тимчасове ввезення на митну територію України». Подання схеми проходження митного контролю у митних режимах.
	<i>Завдання 5.</i> Особливості митного оформлення товару та транспортного засобу у митних режимах «експорт» та «імпорт». Перетин національної та іноземної валюти через митний кордон України. Поточна контрольна робота за пройденим матеріалом.
	<i>Завдання 8.</i> Відповідальність за порушення митних правил. <i>Колоквіум</i> за змістовим модулем 1.

5. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
Організаційно-правові основи митної справи в Україні		
<i>Тема 1.</i> Становлення та розвиток митної справи в Україні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою "Становлення та розвиток митної справи в Україні"	Презентація результатів
<i>Тема 2.</i> Особливості митного оформлення та декларування товарів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою "Особливості митного оформлення та декларування товарів". Підготовка до поточної контрольної роботи	Захист теоретичного завдання
<i>Тема 3.</i> Митний контроль	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою "Митний контроль".	Захист теоретичного та практичного завдання. Письмова контрольна робота за темами 1 і 2.
<i>Тема 4.</i> Митні режими та їх особливості	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою «Митні режими та їх особливості». Підготовка до поточної контрольної роботи, виконання ІНДЗ	Презентація результатів

Тема 5. Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою «Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу», виконання ІНДЗ	Презентація результатів. Письмова контрольна робота за темами 3 і 4.
Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою "Митно-тарифне регулювання ЗЕД", виконання ІНДЗ	Захист індивідуального завдання
Тема 7. Нетарифне регулювання ЗЕД	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою «Нетарифне регулювання ЗЕД», виконання ІНДЗ	Захист індивідуального завдання
Тема 8. Валютне законодавство та валютний контроль	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою «Валютне законодавство та валютний контроль». Підготовка до колоквіуму, виконання ІНДЗ	Презентація результатів. Захист індивідуального завдання
Тема 9. Порушення митних привал та відповідальність за їх порушення	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу за темою «Порушення митних привал та відповідальність за їх порушення»	Написання колоквіуму. Захист індивідуального завдання

5.1. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) студента є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується разом зі складанням підсумкового екзамену з даної навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни.

Тема індивідуального завдання: *"Порівняльний аналіз методів оцінки митної вартості товарів в контексті інтеграційних процесів".*

Мета індивідуального завдання – удосконалення теоретичних та формування практичних навичок та вмінь їх застосовувати в процесі вирішення поставленого завдання.

Об'єктом індивідуального завдання є митна вартість товару.

Предмет індивідуального завдання – сукупність теоретико-методичних підходів до оцінки митної вартості товарів.

6. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 6.1 і 6.2).

Таблиця 6.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Тема 1.</i> Становлення та розвиток митної справи в Україні	Лекція проблемного характеру з питання " Етапи розвитку митної справи в Україні та їх характеристика", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Особливості митного оформлення та декларування товарів	Міні-лекція з питання "Митне оформлення товарів та їх декларування"

Тема 3. Митний контроль	Лекція проблемного характеру з питання "Особливості митного контролю", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 4. Митні режими та їх особливості	Міні-лекція з питання "Особливості декларування товарів у митних режимах", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 5. Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу	Лекція проблемного характеру з питання "Особливості перетину та пропуск через митний кордон товару та транспортного засобу", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 6. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Лекція проблемного характеру з питання "Методи розрахунку митної вартості товару, митних платежів", банки візуального супроводу.
Тема 7. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Лекція проблемного характеру з питання "Методи нетарифного регулювання ЗЕД", банки візуального супроводу
Тема 8. Валютне законодавство та валютний контроль	Міні-лекція з питання "Розрахунок курсової різниці та вплив зміни курсу на господарську діяльність підприємства", банки візуального супроводу
Тема 9. Порушення митних правил та відповідальність за їх порушення	Лекція проблемного характеру з питання "Види порушень митних правил та відповідальність за них", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

Таблиця 6.2

**Використання методик активізації процесу навчання
(семінарськи та практичні заняття)**

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування Методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Становлення та розвиток митної справи в Україні	Семінарське заняття. Тема: "Особливості становлення та розвитку митної справи в Україні"	Семінари-дискусії, презентації

1	2	3
Тема 2. Особливості митного оформлення та декларування товарів	Практичне заняття. Тема: «Етапи декларування товару та митного оформлення. УКТ ЗЕД. Типи декларацій та їх заповнення. Робота в програмному пакеті QDProfessional».	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі
Тема 6. Митно- тарифне регулювання ЗЕД	Семінарське заняття. Тема: "Особливості застосування митно- тарифних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності"	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі, комп'ютерна симуляція
Тема 7. Нетарифне регулювання ЗЕД	Семінарське заняття. Тема: "Особливості застосування нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності"	Семінари-дискусії, презентації

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Гіжевський В.К., Митне право України: навч. посіб. / В.К. Гіжевський, І.І. Світлак, І.В. Скірський. – К.: Атіка, 2009. – 203 с.
2. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / О. П. Гребельник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с.
3. Дубініна А.А., Митна справа: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 320 с.
4. Єрофєєнко Л.В., Митне право: навч. посіб. / Л.В. Єрофєєнко, С.М. Попова, С.В. Селезень. – Х.: ХНЕУ, 2006. – 87 с.
5. Митний кодекс України Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44–45
6. Податковий кодекс України Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 13-14.